

ANKARA HACI BAYRAM VELİ ÜNİVERSİTESİ
LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ
CEZA VE CEZA MUHALEMESİ HUKUKU DOKTORA PROGRAMI
SUC TEORİSİ DERSİ
BİTİRME SINAVI
(2-5 Ocak 2023)

SORULAR VE CEVAPLARI

OLAY: Anayasa Mahkemesi'nin 16.7.2014 tarihli ve 2013/6315 Bireysel Başvuru sayılı kararına¹ konu teşkil eden olayda; şizofreni hastası olan A, sevk ve idaresindeki araçla yanında bir çanta içinde av tüfeği olduğu halde Burdur'dan Antalya'ya gelir ve bir apartmanın önünde aracını park ettikten sonra beklemeye başlar. Durumdan şüphelenenlerin ihbar etmesi üzerine kolluk görevlileri B ve C, motosikletli olarak, olay yerine intikal eder. B'nin kimliğini ve ne için beklediğini sorması üzerine A, av tüfeğiyle B'ye ateş eder ve B, olay yerinde ölür. C, telaşlanması üzerine sevk ve idaresindeki motosikleti yere düşürür ve yaralanır. A, durumdan istifade ederek, B'nin görev gereği taşıdığı silahı alır ve otomobiliyle kaçmaya çalışır. Diğer kolluk birimlerinin haberdar edilmesi üzerine A, kolluk görevlileri D ve E tarafından takip edilir. Kepez kavşağında durdurulmak istenirken A, B'ye ait silahla D ve E'ye ateş ederek her iki kolluk görevlisini öldürür ve D'ye ait silahı da alarak yaya olarak sokak aralarında kaçmaya çalışır. Olay yerine intikal eden diğer kolluk görevlileri F, G ve H, takip ettikleri A'yı yakalamak için silahla ateş ederler. Bu takip sırasında A'nın vücuduna, kol ve bacaklarından dört, göğüs bölgesinden iki mermi çekirdeği isabet eder. Arkadaşlarının vurulmasına öfkelenen kolluk görevlisi F, yaralı olarak yerde yatan A'nın kafasına birkaç tekme vurur. A, çağrılan ambulansla hastaneye kaldırılır ise de, göğüs bölgesinden vücuduna isabet eden mermi çekirdeklerinin sebebiyet verdiği yaralar nedeniyle kurtarılamayarak ölür.

SORULAR VE CEVAPLARI:

Soru 1. Söz konusu olayda A'nın işlemiş bulunduğu suçları, mağdurlarını göstererek ve gerçekleşen nitelikli hallerini tespit ediniz.

Soru 2. Ölmemiş olsaydı A'nın bu suçlar dolayısıyla sorumluluğunu açıklayınız.

CEVAP 1 ve 2.

¹ RG: 6 Ekim 2014 / 29147.

Birinci suç: Karara konu teşkil eden olayda A, ruhsatı olmadan yivsiz av tüfeği bulundurmuş ve taşımıştır. Ancak olayda A'nın bu silahı ne suretle elde ettiğine dair bir bilgi bulunmamaktadır.

“**Yivsiz tüfek ruhsatnamesi**” (11.9.1981 tarihli ve 2521 sayılı Kanun, m. 9) olmayan kişiye **yivsiz av tüfeği satmak**, suç oluşturmaktadır (2521 s. Kanun, m. 11, f. 4). Dikkat edilmelidir ki, bu suç sadece **satın** bakımından oluşmaktadır. 2521 s. Kanun, m. 11 ve 13 hükümleri birlikte değerlendirmeye tabi tutulduğunda, “**yivsiz tüfek ruhsatnamesi**” bulunmayan kişinin av tüfeği **satın alması** fiilinin **suç oluşturmadığı**, sadece m. 13, f. 1 hükümlerine göre idari para cezası ile cezalandırılmayı gerektiren **kabahat oluşturduğu** sonucuna ulaşılmaktadır.

Söz konusu Kanunda, “**yivsiz tüfek ruhsatnamesi**” bulunmayan kişinin, elindeki yivsiz av tüfeğini satış değil de bağış yoluyla bir başkasına vermesi, suç olarak tanımlanmamıştır. Dikkat edilmelidir ki, bu durumda, bir ticari faaliyet söz konusu değildir. Aksi takdirde, yani izinsiz ticari faaliyetin söz konusu durumlarda, 2521 s. Kanun, m. 11’de tanımlanan suçlar oluşur.

2521 s. Kanun hükümlerine göre, **yivsiz av tüfeğini ruhsatsız olarak bulundurmak ve taşımak**, suç değil, **kabahat** oluşturmaktadır (m. 13, f. 1). Keza, **ruhsatlı yivsiz tüfeği ruhsat sahibi olmayan bir kişiye vermek**, suç değil, **kabahat** oluşturmaktadır (2521 sayılı Kanun, m. 13, f. 2). Buna karşılık, yukarıda belirtildiği gibi, 2521 s. Kanunda “**yivsiz tüfek ruhsatnamesi**” bulunmayan kişinin, elindeki yivsiz av tüfeğini satış değil de bağış yoluyla bir başkasına vermesi, suç olarak tanımlanmamıştır. Bu durumda, 2521 s. Kanun, m. 13 hükümlerini dikkate alarak, fiilin **kabahat** oluşturduğunu kabul ederek, veren kişinin sadece idari para cezası ile cezalandırılması yoluna gidilebilir.

Aslında 2521 s. Kanunda önce Olağanüstü Hal Kanun Hükmünde Kararnamesiyle yapılan ve bilahare kanunlaştırılan bu değişiklik, kötü bir norm düzenlemesinin örneğini oluşturmaktadır.

İkinci suç: A → B, Kasten öldürme suçu. Bu suç, **görevinin gereklerini yerine getiren bir kamu görevlisine karşı** işlenmiştir (Nitelikli unsur: TCK, m. 82, f. 1, bent g).

A'nın C'yi öldürmeye veya yaralamaya yönelik bir fiili mevcut değildir. Ancak, C, A'nın B'ye ateş etmesi nedeniyle telaşa kapılmış, yönetimindeki motoru düşürmüş ve neticede yaralanmıştır. A'nın silahla ateş etmesiyle C'nin yaralanması arasında doğal anlamda nedensellik bağı mevcuttur. A, hukuka aykırı davranışıyla bir başkasının yaralanmasına sebebiyet vermiştir. Her ne kadar C'yi öldürmek veya yaralamak kastıyla hareket etmemiş ise de, A'yı C'nin **taksirle yaralanmasına** sebebiyet vermeden dolayı TCK, m. 89 hükümlerine istinaden sorumlu tutulması gerekir.

A, bu silahla ateş etme fiilini şehir merkezinde sokakta gerçekleştirmiştir. Bu suretle, bir somut tehlike suçu olan **genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması** (TCK, m. 170, f. 1) suçunu işlemiştir.

Ancak, A bir fiil ile kasten öldürme, taksirle yaralamaya sebebiyet verme ve genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması suçları olmak üzere, üç ayrı suçu işlediği için, **farklı neviden fikri ıçtima** (TCK, m. 44) hükümlerine istinaden, hakkında bu suçlardan sadece en ağır cezayı gerektiren kasten öldürme suçundan dolayı cezaya hükmetmek gerekir.

Anayasa Mahkemesi kararında, A'nın **şizofreni** hastası olduğu belirtilmektedir. Bu durumun, A'nın işlediği suçlardan dolayı kusurluluğunun tespiti bağlamında göz önünde bulundurulması gerekir (TCK, m. 32).

Üçüncü suç: A → Kamuya, **Hırsızlık** suçu. A'nın B öldükten sonra üzerindeki silahı alması, **hırsızlık** suçunu oluşturur.

Bu fiil, yağma suçunu oluşturmaz. Zira, A, B'yi silahını almak amacıyla öldürmemiştir. A, B'yi silahını almak amacıyla öldürmüş olsaydı, kanaatimizce A'yı kasten öldürme suçunun nitelikli halinden, **bir başka suçun (hırsızlık suçunun) işlenmesini kolaylaştırmak amacıyla öldürmeden** (TCK, m. 82, f. 1, bent h) ve ayrıca **hırsızlık** suçundan dolayı **gerçek içtima hükümlerine göre cezalandırmak gerekirdi (amaç suç-araç suç ilişkisi)**. Ancak Yargıtay uygulamasında malını almak için bir başkasını öldüren kişi hem kasten öldürme suçundan hem de **yağma** suçundan gerçek içtima hükümlerine göre cezalandırılmaktadır.

Hırsızlık konusu eşya, B'nin görev gereği taşıdığı silahtır. Silahın mülkiyeti B'ye değil, kamuya aittir. B öldükten sonra, silahın mülkiyeti mirasçılara geçmez. Dolayısıyla, bu suç, B'nin mirasçılara karşı değil, kamuya karşı işlenmiştir.

Hırsızlık suçunun konusunu oluşturan **eşya, kamuya aittir**. Nitelikli unsur (TCK, m. 142, f. 1, bant a).

Hırsızlık suçu, **kişinin ölmesinden yararlanılarak işlenmiştir**. Nitelikli unsur (TCK, m. 142, f. 2, bant a).

A'nın **şizofreni** hastası olmasını, işlediği hırsızlık suçlarından dolayı kusurluluğunun tespiti bağlamında göz önünde bulundurulması gerekir (TCK, m. 32).

Dördüncü suç: Anayasa Mahkemesi kararında şizofreni hastası olduğu belirtilen A, kendisinin sevk ve idare ettiği araçla Burdur'dan Antalya'ya gelmiştir. Bu durum, A'nın sürücü belgesi² sahibi olup olmadığının sorgulanmasını gerektirir.

Belirtmek gerekir ki, sürücü belgesi sahibi olabilmek için, kişinin sağlık bakımından bir engelinin olmaması gerekir.³ Ancak, yürürlükte olan mevzuatımıza göre, şizofreni hastası olmak, sürücü belgesi sahibi olabilmek bakımından mutlak bir engel teşkil etmemektedir.⁴

Keza, yürürlükteki mevzuatımıza göre, sürücü belgesi olmadan araç kullanmak, kural olarak, sadece idari para cezasını gerektiren **kabahat** oluşturmaktadır (2918 s. Kanun, m. 36). Buna karşılık, karayolu trafik düzeninde araç kullanılmasıyla **somut bir tehlikeye** sebebiyet verilmiş ise, **trafik güvenliğini tehlikeye sokma suçu** (TCK, m. 179, f. 2) oluşur. Şayet sürücü belgesi sahibi değilse, A'nın kendi sevk ve idaresindeki araçla Burdur'dan Antalya'ya kadar seyahat etmesini bu hükümler çerçevesinde değerlendirmek gerekir.

Ayrıca A, B'yi silahla öldürdükten sonra yakalanmamak için araçla kaçmaya çalışmıştır. Kolluk görevlilerinin “dur” ihtarına uymamak ve salt kaçmak, başlı başına bir suç

² Sürücü belgesi, 2918 sayılı Karayolları Trafik Kanunu'nda “belirtilen motorlu araçların sürülmesine yetki veren belge”yi ifade etmektedir (2918 s. Kanun, m. 3).

³ Sürücü belgesi sahibi olabilmek için, “İçişleri ve Sağlık bakanlıklarınca müştereken çıkarılacak yönetmelikle belirlenen **sağlık şartlarını taşımak**” gerekir (2918 s. Kanun, m. 41).

⁴ Bkz. “Sürücü Adayları ve Sürücülerde Aranacak Sağlık Şartları ile Muayenelerine Dair Yönetmelik”.

oluşturmamaktadır. Zira, bu durumda, kolluk kaçan kişiyi yakalayabilmek için zor ve hatta silah kullanma yetkisiyle donatılmıştır (2559 s. Polis Vazife ve Salahiyet Kanunu, m. 16). Zor ve hatta gerektiğinde silah kullanılarak durdurulan ve yakalanan kişinin sırf kaçmaya çalışması sebebiyle cezalandırılması suç siyaseti bakımından doğru bulunmamıştır. Ancak, A, şehir trafiğinde araçla takip eden kolluk görevlilerine yakalanmamak için hızlı araç kullanarak, **trafik güvenliği tehlikeye sokma suçunu** (TCK, m. 179, f. 2)) işlemiştir.

Beşinci suç: A → D ve E, **Kasten öldürme** suçu. Bu suç, **görevinin gereklerini yerine getiren bir kamu görevlilerine karşı** işlenmiştir (Nitelikli unsur: TCK, m. 82, f. 1, bent g).

A, bu öldürme suçlarını **yakalanmamak amacıyla** işlemiştir. Nitelikli unsur: TCK, m. 82, f. 1, bent h.

Olayda A, D ve E'yi hedef alarak müteaddit el ateş etmiştir. Bu fiiller, **hukukî anlamda tek fiil** sayılmalıdır. Ancak, işlediği bir fiil ile birden fazla kişiyi öldürdüğü için A'nın ölen kişi sayısınca kasten öldürme suçundan dolayı cezalandırılması gerekir. **Gerçek içtima** (TCK, m. 43, f. 2 ve 3).

A'nın D ve E'ye silahla ateş etmesi, aynı zamanda kamu görevlisine karşı **görevi yaptırmamak için direnme** (TCK, m. 265) ve keza, **genel güvenliğin kasten tehlikeye sokulması** (TCK, m. 170, f. 1) suçlarını oluşturur.

Ancak, bu durumda A hakkında **farklı neviden fikri içtima** (TCK, m. 44) hükümlerine istinaden sadece kasten öldürme suçundan dolayı cezaya hükmetmek gerekir.

Altıncı suç: A → Kamuya, **Hırsızlık** suçu. Üçüncü suçla ilgili açıklamalar, bu suç bakımından da geçerlidir.

Soru 3. Hukuka uygunluk sebepleri bakımından olayı değerlendiriniz. Olayda herhangi bir hukuka uygunluk sebebi gerçekleşmiş midir? Gerçekleşmiş ise, sınırı almış mıdır?

Soru 4. F'nin yaralı vaziyetteki A'nın kafasına tekme ile vurması hangi suçu oluşturur? Bu suç dolayısıyla olay mahallinde bulunan kolluk görevlileri G ve H'yi sorumlu tutabilir miyiz?

Soru 5. F'nin A'nın kafasını tekmelemesi ile ilgili olarak haksız tahrik hükümleri uygulanabilir mi? Açıklayınız.

CEVAP 3, 4 ve 5. Karara konu teşkil eden olayda, yapılan bir ihbar üzerine olay yerine intikal eden kolluk görevlileri B ve C, **kimlik sorma yetkisini** kullanmışlardır (2559 s. PVSK, m. 4/A, f. 8). Bu itibarla, fiillerinde herhangi bir hukuka aykırılık söz konusu değildir.

Keza, kolluk görevlileri D ve E, aracıyla **kaçmakta olan A'yı suçüstü hali hükümlerine istinaden yakalamaya çalışmışlardır** (CMK, m. 90). Bu itibarla, fiillerinde herhangi bir hukuka aykırılık söz konusu değildir.

Aynı şekilde kolluk görevlileri F, G ve H, kaçmakta olan A'nın **suçüstü hali hükümlerine istinaden** yakalanmasını sağlamak ve özellikle, **saldırı halinin devamına engel olmak için, elan gerçekleşmekte olan saldırıya karşı savunma amacıyla** silah kullanmışlardır (Meşru savunma: TCK, m. 25, f. 1; 2559 s. PVSK, m. 16, f. 6, 7).

Karara konu teşkil eden olayda suçüstü halinde olup da sadece kaçan bir kişi söz konusu değildir. Olayda, takipten kurtulmak ve yakalanmamak için kolluk görevlilerine karşı silah kullanan, üç kolluk görevlisini silahla öldüren ve öldürdüğü iki kolluk görevlisine ait silahları eline geçiren, bu silahlarla ateş eden ve ateş etmeye devam eden saldırgan bir kişinin saldırısını etkisiz kılmak amacıyla silah kullanılması söz konusudur. Kolluk görevlileri F, G ve H tarafından bu silah kullanmanın, **meşru savunma** çerçevesinde olduğu da kuşkusuzdur. Elan devam etmekte olan bir **saldırı** durumu mevcut olduğu için, kolluk görevlilerinin bu silah kullanma sırasında saldırganına karşı “dur” ihtarında bulunmasına da gerek bulunmamaktadır. Zira, “dur” ihtarı, sadece kaçmaya çalışan kişiye yapılabilir (2559 s. PVSK, m. 16, f. 8).

F, G ve H'nin yaptıkları atışlardan A'nın vücuduna dört mermi çekirdeği isabet etmiştir. Bu mermi çekirdeklerinden dört tanesi kol ve bacaklarına, iki tanesi ise göğüs bölgesine isabet etmiştir. Bu itibarla, kolluk görevlilerinin A'yı yakalamayı, yani canlı olarak ele geçirmesi amaçladıkları değerlendirilmektedir. Bu atışların yapıldığı sırada gece vakti olması ve A'nın karanlık sokak aralarında izini kaybettirmeye çalışması karşısında, kolluk görevlilerinin A'ya karşı öldürme kastıyla hareket etmedikleri sonucuna varılabilir. Kolluk görevlileri F, G ve H'nin A'ya karşı bu silah kullanma fiillerinin hukuka uygun olduğu değerlendirilmiştir.

Ancak, yaralanan A'nın artık saldırı imkânı ortadan kalktıktan sonra, kolluk görevlisi F tarafından kafasına tekme ile vurulmasının, meşru savunma çerçevesinde değerlendirilmesi mümkün değildir. Bu durumda bir hukuka uygunluk sebebinde sınırın aşılmasından da söz edilemez. F'nin yerde yaralı vaziyette yatan A'nın kafasına tekme ile vurması, TCK, m. 86, f. 3, bent b ve d hükümleri çerçevesinde değerlendirilmesi gereken **kasten yaralama** suçunu oluşturur.

F'nin, diğer kolluk görevlilerinin öldürülmesinden dolayı duyduğu öfke ile A'nın kafasına tekme ile vurması, anî bir kararın fiile dönüşmesi halidir. Bu itibarla, diğer kolluk görevlileri G ve H'yi bu yaralama suçunun işlenişine iştiraktan dolayı sorumlu tutamayız. Ancak, F'nin tekmeleme fiilinin devamına engel olma imkanlarının mevcut olmasına rağmen, G ve H'nin bu fiile kayıtsız kalması, kasten yaralama suçuna **yardım eden** sıfatıyla sorumluluklarını gerektirir. Zira bu gibi durumlarda, **bir başkasının icraî davranışla işlediği suça ihmali davranışla iştirak** söz konusudur.⁵

F'nin A'nın kafasını tekmelemek suretiyle işlediği kasten yaralama suçu bakımından, hakkında haksız tahrik (TCK, m. 29) hükümlerinin uygulanması mümkündür.

Soru 6. Yakalanan A, üzerinde iki silah bulunmasına rağmen, bunlardan birinin namlusunda mermi sıkıştığı için, diğerinin ise şarjörü yoldu düştüğü için, bu silahlarla kendisini takip eden kolluk görevlilerine artık ateş edememiştir. Bu durum, ölmemiş olsaydı, A'nın ceza hukuku sorumluluğu üzerinde etkili olur muydu? Açıklayınız.

CEVAP 6. A'nın ceza hukuku sorumluluğuna etkisi teşebbüs müessesinin koşullarından olan elverişlilik sorunu ile değerlendirilmelidir. Yakalanan A'nın öldürme suçuna teşebbüs etmesi için kanuni tarifte yer alan icra hareketlerine başlamalı ve gerçekleştirilen fiilin neticeyi

⁵ Ayrıntılı bilgi için bkz. ÖZGENÇ, İzzet: *Türk Ceza Hukuku Genel Hükümler, Ceza Hukukuna Giriş, Suç Teorisi, Yaptırım Teorisi, Milletlerarası Ceza Hukuku*, 18. bası, Ankara, Eylül 2022, sh. 398 vd.

meydana getirmeye elverişli olması gerekmektedir. Elverişlilik değerlendirilmesi kullanılan araç ve fiil bakımından ex - ante yapılmalıdır.

A'nın öldürme kastıyla silahı yöneltmesi ve tetiği çekmesi, ancak silahın dolu olmasına rağmen mermi sıkışması nedeniyle ateş almaması halinde gerçekleştirilen fiil kasten öldürme suçu açısından elverişlidir. Ancak icra hareketleri tamamlanamadığından, suç teşebbüs aşamasında kalmıştır. A'nın ele geçirdiği ikinci silahın şarjörü kaçırmaya çalıştığı sırada düştüğü için bu silah artık somut olay bağlamında öldürme suçunu işleme bakımından elverişsiz hale gelmiştir. A'nın elinde sadece bu silah bulunmuş olsaydı, kasten öldürme suçuna teşebbüsten dolayı sorumluluğu yoluna gidilemezdi (**elverişsiz teşebbüs**). Ancak, elindeki diğer silahla ateş etmeye çalışmasına rağmen, silahın namlusunda mermi sıkışması sebebiyle icra hareketlerini tamamlayamamış olması karşısında, F, G ve H'ye karşı **teşebbüs aşamasında kalmış üç ayrı kasten öldürme suçundan** dolayı sorumluluğu yoluna gidilmesi gerekirdi.

Soru 7. A, yakalanması için kolluk görevlileri F, G ve H tarafından silahla yapılan atışlar sonucunda yaralanmasına rağmen, ambulans çağrılmayarak olay yerinde kan kaybından ölmüş olsaydı, bu kolluk görevlilerini hangi suçtan dolayı sorumlu tutmak gerekirdi? Açıklayınız.

CEVAP 7. Kolluk görevlilerinin saldırı imkanını ortadan kaldırdıkları saldırgan A'nın yaralı olması karşısında, bu kişiyle ilgili olarak yardım ve bildirim yükümlülüğü mevcuttur. Kolluk görevlileri ambulans çağırarak bu yükümlülüğü yerine getirmişlerdir. A'nın bilahare ölmüş olması, kolluk görevlilerinin bu ölümden dolayı sorumluluğunu gerektirmemektedir.

A, yakalanması için kolluk görevlileri F, G ve H tarafından, silahla yapılan atışlar sonucunda yaralanmış olmasına rağmen, ambulans çağrılmayarak olay yerinde kan kaybından ölmüş olsaydı, bu durumda kolluk görevlilerini **yardım veya bildirim yükümlülüğünün yerine getirilmemesi** suçunun **neticesi sebebiyle ağırlaşmış halinden** (TCK m. 98, f. 2) dolayı sorumlu tutmak gerekirdi.

Soru 8. Yaralanan A, çağrılan ambulansla hastaneye kaldırılır iken şoför İ tarafından ambulansın yavaş sürülmesi dolayısıyla kan kaybı sebebiyle ve ayrıca hastanedeki tıbbi müdahalede gecikilmesinin etkisiyle ölmüş olsaydı, İ'nin ceza hukuku sorumluluğunu açıklayınız.

Soru 9. Yaralanan A, ambulansın yavaş sürülmesi dolayısıyla kan kaybı sebebiyle ve ayrıca hastanedeki tıbbi müdahalede gecikilmesinin etkisiyle ölmüş olsaydı, ambulans görevli sağlık görevlisi K'yi ceza hukuku bakımından sorumlu tutabilir miyiz? Açıklayınız.

CEVAP 8 ve 9. Ambulans şoförü, çalışma statüsüne göre **kanundan veya sözleşmeden** kaynaklı olarak, **gerekli tıbbi acil yardımı veya nakil işlemini** durumun hal ve şartlarına göre **yerine getirme yükümlülüğü** altındadır (Bkz. Ambulanslar ve Acil Sağlık Araçları ile Ambulans Hizmetleri Yönetmeliği, m. 19).

Yaralanan A'nın, çağrılan ambulansla hastaneye kaldırılır iken şoför İ tarafından ambulansın bilerek yavaş sürülmesi dolayısıyla kan kaybı ve gerekli tıbbi müdahalenin zamanında

yapılamaması sebebiyle ölmesi halinde, İ'yi **kasten öldürme suçunu ihmalî davranışla işlemekten** (TCK, m. 83) dolayı sorumlu tutmak gerekir.

Ambulansta görev yapan sağlık görevlisi K, şoför İ'yi ambulansı yavaş sürme konusunda azmettirmiş olabilir. Bu durumda K'nin, **ihmalî davranışla işlenen kasten öldürme suçuna azmettiren** sıfatıyla TCK, m. 83 hükümlerine istinaden cezalandırılması gerekir. Buna karşılık, İ'nin ambulansı yavaş sürmesi ve yaralı A'nın hastaneye ulaşmasını geciktirmesi yönündeki davranışına muttali olmasına rağmen K'nin bu davranışa kayıtsız kalması ve sonuçta A'nın ölmesi halinde ise, K'yi **ihmalî davranışla işlenen kasten öldürme suçuna yardım eden** sıfatıyla TCK, m. 83 hükümlerine istinaden cezalandırılması gerekir.

Soru 10. Yaralanan A, şoför İ tarafından ambulansın bilinçli olarak yavaş sürülmesine ve hastaneye geç intikal ettirilmesine rağmen, yapılan tıbbi müdahalelerle kurtarılmış olsaydı, İ ve K'nin ceza hukuku sorumluluğunu açıklayınız.

CEVAP 10. Bu ihtimalde, **görünüşte ihmalî suçlarda teşebbüs sorunu** bağlamında bir değerlendirmeye tabi tutmak gerekir.

Bir görüşe göre, suça teşebbüse ilişkin hükümler gerçek ihmalî suçlarla ilgili olarak uygulanamaz iken, görünüşte ihmalî suçlarla ilgili olarak uygulanabilir. İ ve K, yaralı A'nın ölmesini sağlamak için hastaneye kavuşturulmasını mümkün olduğunca geciktirmelerine rağmen, hastanede gerekli tıbbi müdahalelerin yapılmasıyla ölüm neticesi gerçekleşmemiştir. Bu birinci görüşe göre, bu durumda İ ve K'yi **ihmalî davranışla işlenen kasten öldürme suçuna teşebbüsten** dolayı cezalandırmak gerekir.

Görüşümüze göre, **teşebbüse ilişkin hükümler ancak icraî davranışla işlenen suçlar açısından uygulanabilir.** Bu itibarla, söz konusu ihtimalde, yaralı olan A, bir an önce ölmesi beklentisiyle geciktirilerek hastaneye götürülmüş olmasına rağmen, yapılan tedavilerle ölmekten kurtulmuş ise, İ ve K'yi, ihmalî davranışla işlenen kasten öldürme suçuna teşebbüsten dolayı değil, şayet bu ihmalleri başka bir suç oluşturuyorsa, ancak bundan dolayı cezalandırmak mümkün olabilir.